

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 3, 2025

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:215](#) 28-01-2025

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:559](#) 31-01-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:1148](#) 29-01-2025

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:360](#) 28-01-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:362](#) 24-01-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:363](#) 24-01-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:600](#) 24-01-2025

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:601](#) 15-01-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:381](#) 14-01-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:780](#) 07-01-2025

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2024:4759](#) 06-12-2024

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:9668](#) 22-11-2024

Annotatie

[Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald: het cruciale belang van procedurele zorgvuldigheid bij CBM-zaken.](#)

W.M. Schrama en F. Schuthof

ANNOTATIE

Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald: het cruciale belang van procedurele zorgvuldigheid bij CBM-zaken.

W.M. Schrama en F. Schuthof

***Commentaar bij Hof Den Haag 18 december 2024,
ECLI:NL:GHDHA:2024:2532.***

Deze zaak laat het belang zien van procedureel zorgvuldig handelen in CBM-zaken.[1] Het vermogen van de betrokkene, die bij haar moeder woont, is in eerste aanleg onder bewind geplaatst op 11 januari 2023.[2] Op 13 april 2023 is de betrokkene in hoger beroep gekomen en in december 2024 heeft het hof de beschikking in eerste aanleg vernietigd. De grondslag voor de onderbewindstelling was het hebben van problematische schulden en verkwisting. In hoger beroep voert de betrokkene aan dat er geen grond voor de maatregel bestaat. Verder heeft zij, anders dan de kantonrechter heeft aangenomen, het verzoek tot onderbewindstelling niet zelf ingediend. Ze heeft naar eigen zeggen geen schulden en gaat binnenkort op zichzelf wonen en is ook dan prima in staat om haar financiën te regelen. De moeder onderschrijft als belanghebbende het standpunt van haar dochter. De bewindvoerder reageerde in de schriftelijke stukkenwisseling voorafgaand aan de zitting dat de betrokkene niet haar eigen financiële zaken kon regelen en dat zij en haar moeder allebei een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, waarbij de dochter te weinig bijdraagt aan de gezamenlijke huishouding. Ter zitting laat de bewindvoerder deze standpunten varen.

Het hof legt de ingrijpende aard en de beperking die het bewind inhoudt op het recht op zelfbeschikking aan de beoordeling ten grondslag. In lijn met de mensenrechtennormen – maar zonder daarnaar te verwijzen – wordt genoemd dat beschermingsmaatregelen de rechten, wil en voorkeuren van de betrokkene respecteren en voldoen aan de vereisten van proportionaliteit (alleen inbreuk voor zover nodig) en subsidiariteit (voorrang voor een minder zware maatregel). Het bewind is ingesteld wegens verkwisting of het hebben van problematische schulden van rechthebbende. Daarvan is volgens het hof niet gebleken: rechthebbende heeft slechts één schuld, waarvoor al voorafgaand aan het bewind een betalingsregeling is getroffen die wordt nagekomen. Daarnaast draagt rechthebbende van haar leefgeld bij in de kosten van de gezamenlijke huishouding van de moeder.

Gelet op deze omstandigheden is niet voldaan aan het vereiste voor instelling van een maatregel. Het hof wijst erop dat er maar een summier dossier zit bij het inleidend verzoek tot onderbewindstelling waarop een handtekening van betrokkene ontbreekt. Ze heeft ter zitting verklaard dat zij zich nimmer heeft aangemeld en ook niet op de hoogte was van het verzoek tot onderbewindstelling. De moeder en een andere dochter hebben zich wel met een hulpvraag gewend tot de gemeente met de bedoeling dat de maatregel van onderbewindstelling voor de moeder zou worden ingesteld. Vervolgens is zonder medeweten van rechthebbende door de bewindvoerder een verzoek ingediend bij de kantonrechter voor zowel de moeder als rechthebbende.

De kantonrechter heeft dit verzoek vervolgens, zonder mondelinge behandeling of het horen van rechthebbende, toegewezen. Door de lange wachttijd in hoger beroep staan de goederen van rechthebbende nu al twee jaar onder bewind en leeft zij van € 50 per week. Naar het oordeel van het hof heeft rechthebbende aangetoond dat niet is gebleken dat zij niet in staat was en is om haar vermogensrechtelijke belangen zelfstandig te behartigen. De maatregel van onderbewindstelling is dan ook zonder noodzaak opgelegd. Het hof zal de bestreden beschikking vernietigen en het inleidend verzoek tot onderbewindstelling alsnog afwijzen.

Het is pijnlijk om te zien dat dergelijke fouten gemaakt worden maar geruststellend dat deze in hoger beroep worden rechtgezet.

Het kan dus daadwerkelijk gebeuren dat mensen zonder hun weten een beschermingsmaatregel opgelegd krijgen. In dit opzicht vormt de uitspraak van het EHRM in de zaak *Stanev/Bulgarije* een belangrijke waarschuwing.[3] Daarin oordeelde het EHRM dat de artikelen 6 en 8 EVRM geschonden waren. In die zaak werd de handelingsbekwaamheid van de betrokkene zonder zijn medeweten beperkt. De betrokkene had een psychische aandoening, was niet aanwezig bij de zitting en werd niet op de hoogte gesteld van de beslissing. Hij ontdekte dit pas later, bij toeval, toen hij gerechtelijke documenten over de zitting in het huis van zijn moeder vond. Hoewel de betrokkene in deze zaak wel op de hoogte werd gesteld van de beslissing en hoger beroep kon instellen, is in beide zaken sprake van onvoldoende informatievoorziening, procedurele gebreken en een ingrijpende beperking van de autonomie van de betrokkene.

Het EHRM stelt strikte eisen aan de procedurele waarborgen in CBM-gerelateerde zaken die betrekking hebben op handelings(on)bekwaamheid. Volgens het Hof vormen dergelijke maatregelen een ingrijpende beperking van de autonomie en het recht op privéleven, zoals beschermd door artikel 8 EVRM. In deze zaak wordt geen recht gedaan aan enkele essentiële procedurele waarborgen: (1) bewijs dat overtuigend aantoont dat de betrokkene niet in staat is om zijn eigen belangen te behartigen; (2) het horen van de betrokkene en (3) eisen met

betrekking tot de procesvertegenwoordiging. In meer algemene zin moeten beschermingsmaatregelen volgens zowel het VN-Verdrag inzake de rechten van mensen met een handicap als het EHRM de rechten, wil en voorkeuren van de betrokkene respecteren.[4] Ook moeten beschermingsmaatregelen voldoen aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit.[5]

Wat het eerste punt betreft: mensenrechten vereisen dat beperkingen van de handelingsbekwaamheid gebaseerd moeten worden op bewijs dat overtuigend aantoonst dat de betrokkene niet in staat is om zijn eigen belangen te behartigen.^[6] Het is daarbij aan de feitenrechter om te beoordelen of een maatregel noodzakelijk is.^[7] In casu is er geen bewijs genoemd.

Dit procedurele gebrek had gecorrigeerd kunnen worden met het horen van de betrokkene op de zitting in eerste aanleg. Uit het EVRM vloeien behoorlijk strenge eisen voort op dit punt. Als uitgangspunt dient de betrokkene gehoord te worden in CBM-procedures. In meerdere zaken benadrukt het EHRM dat de betrokkenen een dubbele rol vervullen: zij zijn zowel een belanghebbende partij als het voornaamste onderwerp van het rechterlijk onderzoek. Hun aanwezigheid is daarom essentieel, niet alleen om hen de gelegenheid te bieden hun eigen zaak toe te lichten, maar ook omdat zij het centrale onderwerp van het rechterlijk onderzoek vormen en de rechter zich daarover een zorgvuldig oordeel moet kunnen vormen.[8] In de belangrijke uitspraken *Lashin/Rusland* en *Shtukatoruv/Rusland* komt dit duidelijk naar voren. Ook al is het geen absolute verplichting en heeft de nationale instantie een zekere beoordelingsruimte, het niet horen moet goed gemotiveerd zijn, bijvoorbeeld omdat het horen vanwege de gezondheidssituatie van de betrokkene niet haalbaar is. Dat is hier kennelijk niet gebeurd.

Ook is er kennelijk geen advocaat betrokken in eerste aanleg. Dat roept vragen op. Vanuit mensenrechtennormen is er weliswaar geen absoluut recht op bijstand door een advocaat, maar de lat ligt wel hoog. Het EHRM heeft bepaald dat de vraag of op staten de verplichting rust om in een advocaat te voorzien afhankelijk is van de omstandigheden van het geval. Bij het beoordelen heeft het EHRM de volgende factoren in overweging genomen: (1) in hoeverre de betrokkene in staat is zijn eigen belangen te behartigen, (2) het gewicht en de impact van de beslissing, en (3) de complexiteit van de procedure en het rechtsgebied. Doorgaans wijzen deze drie factoren in meerderjarigenbeschermingszaken in de richting van bijstand door een advocaat. CBM-zaken gaan vaak gepaard met ernstige gevolgen voor het privéleven door de beperking van de handelingsbevoegdheid. Bovendien gaat het vaak om personen waarvan de mentale bekwaamheid wordt beoordeeld, wat een duidelijke en vanzelfsprekende behoefte aan juridische vertegenwoordiging met zich meebrengt om de rechten van personen te beschermen en hun belangen te behartigen.[9] Dit wordt ook bevestigd in rechtspraak van het

EHRM.[10] In de Nederlandse context speelt daarbij, gezien de tweede factor, de beperking van de handelingsbevoegdheid van de betrokkene als gevolg van een onderbewindstelling een belangrijke rol.

We gaan ervan uit dat deze beslissing een uitzondering is. Tegelijkertijd moet bedacht worden dat het bij CBM-zaken gaat om mensen die zich in een kwetsbare positie bevinden die doorgaans niet zo snel een rechtsmiddel aanwenden. Deze zaak benadrukt het fundamentele belang van naleving van mensenrechtennormen, met name op het gebied van procedurele zorgvuldigheid, zoals de vereisten voor adequate bewijsvoering, het recht op vertegenwoordiging en het recht om gehoord te worden door de rechter bij de instelling van beschermingsmaatregelen. Het zou wenselijk zijn dat deze mensenrechtennormen vaker expliciet worden genoemd, aangezien zij cruciaal zijn voor het waarborgen van een eerlijk proces en de bescherming van de rechten van personen in meerderjarigenbeschermingszaken. Juist in CBM-zaken geldt dan ook: beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

Wendy Schrama en Fiore Schuthof[11]

[1] CBM-zaken: zaken betreffende curatele, bewind en mentorschap.

[2] De beschikking in eerste aanleg is niet gepubliceerd.

[3] EHRM 17 januari 2012, 36760/06, par. 69-76 (*Stanev/Bulgarije*).

[4] Art. 12 lid 4 VN-Gehandicaptenverdrag, EHRM 16 november 2021, 38048/18, par. 146 (*N./Roemenië (nr. 2)*); EHRM 6 juli 2023, 46412/21, par. 104 (*Calvi en C.G./Italië*).

[5] Art. 12 lid 4 VN Gehandicaptenverdrag, EHRM 18 september 2014, 13006/13, par. 40 en 44 (*Ivinovic/Kroatië*). Zie ook EHRM 13 oktober 2009, 36500/05, par. 140 (*Salontaji-Drobnjak/Servië*); EHRM 3 november 2011, 5193/09, par. 91 (*X en Y/Kroatië*); EHRM 22 januari 2013, 33117/02, par. 92 (*Lashin/Rusland*); EHRM 16 november 2021, 38048/18, par. 63 en 64 (*(N./Roemenië (nr. 2))*).

[6] EHRM 27 maart 2008, 44009/05, par. 94 (*Shtukaturrov/Rusland*); EHRM 22 januari 2013, 33117/02, par. 90 (*Lashin/Rusland*); EHRM 3 november 2011, 5193/09, par. 107 (*X en Y/Kroatië*) en EHRM 22 november 2012, 23419/07, par. 103 (*Sykora/Tsjechische Republiek*). In de zaak *X en Y/Kroatië* stelt het EHRM dat het bewijs dat de betrokken persoon ofwel niet in staat is voor

zijn of haar eigen behoeften, rechten en belangen te zorgen, of een risico vormt voor de rechten en belangen van anderen, niet kan worden geleverd op basis van algemene uitspraken, maar alleen op basis van specifieke feiten (par. 107).

[7] EHRM 3 november 2011, 5193/09, par. 85 (*X en Y/Kroatië*).

[8] EHRM 17 januari 2012, 36760/06 par. 72 (*Stanev/Bulgarije*); EHRM 10 mei 2007, 78145/01, par. 35-37 (*Kovalev/Rusland*); EHRM 13 oktober 2009, 36500/05, par. 127 (*Salontaji-Drobnjak/Servië*); EHRM 22 januari 2013, 33117/02, par. 82 (*Lashin/Rusland*).

[9] EHRM 16 juli 2002, 56547/00, par. 88-91 (*P., C. en S./Verenigd Koninkrijk*) en EHRM 25 april 2013, 36337/10, par. 104 (*M.S./Kroatië*).

[10] EHRM 14 februari 2012, 13469/06, par. 122 (*D.D./Litouwen*). Zie ook: de zaak *M.K./Zwitserland* (21 januari 2016, 25929/12) waar het EHRM oordeelde dat de nationale autoriteiten binnen hun beoordelingsmarge bleven bij het instellen van een beschermingsmaatregel wegens verkwisting. De maatregel was gerechtvaardigd door een gedegen beoordeling van verzoeksters levensstijl, inkomen en uitgaven, evenals het risico op financiële achteruitgang. Bovendien werd de verzoekster in beide gevallen bijgestaan door een advocaat en had zij voldoende gelegenheid om haar standpunt te verdedigen (par. 53-67).

[11] Respectievelijk als hoogleraar familierecht en rechtsvergelijking en als promovenda werkzaam bij UCERF, UU en onderdeel van het onderzoeksconsortium Stride (www.stride.nl). Deze publicatie is mede met NWA-financiering van NWO tot stand gekomen.

RECHTSPRAAK

Kort geding. Verstek. De vader houdt zich niet aan de ontzegging van de omgang. Straat- en contactverbod toegewezen, in tijdsduur beperkt tot een periode van een jaar. Zonder beperking in tijd acht de voorzieningenrechter de verboden een te grote inbreuk op het aan de vader toekomende fundamentele recht zich vrijelijk te bewegen en te gedragen.

Feiten en omstandigheden

In het huwelijk van de ouders zijn vier minderjarige kinderen geboren. De moeder is na de echtscheiding in 2024 belast met het gezag over de kinderen en de vader is het recht op omgang met de kinderen ontzegd. De kinderen zijn onder toezicht gesteld van de gecertificeerde instelling (GI).

De moeder vordert de voorzieningenrechter de vader te bevelen om per direct niet meer te verschijnen dan wel de vader per direct te verbieden te verschijnen bij de woning van de moeder en bij diverse verenigingen alsmede de vader een verbod op te leggen om op geen enkele wijze nog contact op te nemen met de moeder en de kinderen, noch direct, noch indirect (al dan niet via derden), zulks op straffe van een dwangsom van € 500 per overtreding, met een maximum van € 50.000 dan wel een door de rechtbank vast te stellen dwangsom en maximumbedrag.

De vader voert geen verweer.

Beoordeling en motivering

Een straatverbod vormt een inbreuk op het aan eenieder toekomend recht om zich vrijelijk te verplaatsen. Voor het toewijzen van een zo ingrijpende maatregel moet sprake zijn van in hoge mate aannemelijke feiten en omstandigheden die zo'n inbreuk kunnen rechtvaardigen. Ditzelfde geldt voor een contactverbod.

De vader is het recht op omgang met de kinderen ontzegd. De rechtbank heeft overwogen dat de vader niet erkent dat hij hulp nodig heeft, laat staan dat hij die hulp accepteert. De

rechtbank oordeelde dat de vader kennelijk ongeschikt of niet in staat is tot omgang en dat omgang ernstig nadeel zal opleveren voor de geestelijke of lichamelijke ontwikkeling van de kinderen. Hij doet extreem belastende uitspraken over de moeder en bij de vader is sprake van agressie en emotieregulatieproblemen en mogelijk ook verwardheid. De rechtbank oordeelde dat de vader eerst succesvolle behandeling moet ondergaan, waarna de GI kan beoordelen of er herstel in het contact met de kinderen kan plaatsvinden.

Ondanks de door de rechtbank uitgesproken ontzegging van de omgang blijft de vader de kinderen opzoeken. Hij bezoekt de kinderen onaangekondigd, zowel bij de woning van de moeder als bij een vereniging. De moeder heeft verklaard dat zij het gelijk aan de kinderen merkt als de vader weer eens onverwachts contact zoekt met de kinderen: de kinderen hebben dan last van buik- of hoofdpijn en zijn erg op hun hoede. Namens de GI is verklaard dat de vader is geadviseerd om zich aan te melden bij de geestelijke gezondheidszorg (ggz). Onbekend is of de vader dit advies heeft opgevolgd. De GI heeft de casus gedeeld met het Veiligheidshuis en de politie heeft een STOP-gesprek met de vader gevoerd. Maar volgens de GI kon de politie met de vader geen goed gesprek voeren. De GI ervaart fors grensoverschrijdend gedrag van de vader richting de GI.

Gelet op het voorgaande is de voorzieningenrechter van oordeel dat de vader zich niet houdt aan de ontzegging van de omgang en dat hij de kinderen blijft belasten, waardoor de kinderen onvoldoende tot rust komen. De voorzieningenrechter oordeelt dat een straat- en contactverbod de enige mogelijkheid is om ervoor te zorgen dat de kinderen niet met de vader geconfronteerd worden op de aangegeven locaties en gebieden. Het gebied waarvoor het verbod zal gelden zal worden beperkt tot een gebied in de woonomgeving van de moeder en de plaatsen waar de kinderen hun sporten hebben. Hoewel dit een inbreuk is op de bewegingsvrijheid van de vader, is deze inbreuk beperkt tot een afgebakend gebied, waardoor de rechten en belangen van de vader minimaal geschaad worden. De voorzieningenrechter wijst gelet op het voorgaande tevens het door de moeder gevorderde contactverbod voor de vader toe. Dit houdt in dat het de vader verboden is om op welke wijze dan ook direct of indirect (via een derde) contact op te nemen met de moeder of de kinderen.

De moeder heeft in haar vordering het straat- en contactverbod niet in duur beperkt. Zonder beperking in tijd acht de voorzieningenrechter de verboden evenwel een te grote inbreuk op het aan de vader toekomende fundamentele recht zich vrijelijk te bewegen en te gedragen. De voorzieningenrechter zal derhalve in verband met de eisen van proportionaliteit het straat- en contactverbod in tijdsduur beperken tot een periode van één jaar.

De voorzieningenrechter vindt het noodzakelijk om aan het straat- en contactverbod een dwangsom te koppelen. De vader gaat immers door met het opzoeken van de moeder en de

kinderen. Hij heeft derhalve een financiële prikkel nodig om het verbod na te leven. Niet gebleken is dat de vader niet beschikt over financiële middelen om de dwangsom te kunnen voldoen. De voorzieningenrechter koppelt een dwangsom van € 500 voor iedere overtreding, met een maximum van € 50.000.

Conclusie

De voorzieningenrechter:

beveelt de vader om per direct niet meer te verschijnen dan wel verbiedt de vader per direct te verschijnen bij de als bijlage bij het vonnis gehechte, gemarkeerde gebieden. Dit verbod geldt gedurende één jaar na betekening van dit vonnis;

legt de vader een verbod op om op welke wijze dan ook nog contact op te nemen met de vrouw en de kinderen, noch direct, noch indirect (al dan niet via derden). Dit verbod geldt gedurende één jaar na betekening van dit vonnis;

veroordeelt de vader om aan de moeder een dwangsom te betalen van € 500 voor iedere overtreding dat hij niet aan de hoofdveroordeling voldoet, tot een maximum van € 50.000 is bereikt.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 24-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:600

Zaaknummer: C/05/445447 / KG ZA 24-435

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek door meerderjarige dochter tot gegroundverklaring ontkenning vaderschap en gerechtelijke vaststelling vaderschap. Geen ruimte voor belangenafweging tussen de belangen van verzoekster en de belangen van de biologische vader en zijn dochters.

Feiten en omstandigheden

De dochter is geboren tijdens het huwelijk van de juridische vader en de moeder. Beiden zijn nu overleden. De dochter had weinig contact met de juridische vader na de scheiding. Zij had wel contact met de biologische vader (een vriend van de familie) maar wist pas sinds 2023 dat hij haar biologische vader was nadat hij dit aan haar en zijn dochters had verteld. Uit het DNA-testrapport blijkt de kans dat de verweerder de biologische vader van verzoekster is 99.99995%.

Partijen zijn het niet eens of de termijnen voor gegroundverklaring ontkenning vaderschap in acht zijn genomen en verweer wordt gevoerd tegen de gerechtelijk vaststelling vaderschap. Aangevoerd wordt dat de biologische vader als donor aan te merken is en dat het vaststellen van zijn vaderschap zou leiden tot een situatie die op grond van de redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Zij vinden dat sprake is van een uitzonderlijke situatie die een belangenafweging tussen de belangen van verzoekster en de belangen van de biologische vader en zijn dochters vergt.

Beoordeling en motivering

Belanghebbenden

Met verwijzing naar het arrest van de Hoge Raad van 4 oktober 2024, ECLI:NL:HR:2024:1370 beantwoordt de rechtbank de vraag of de dochters van de biologische vader als belanghebbenden aangemerkt dienen te worden ontkennend. Het volgt uit het arrest dat de kring van personen die geacht kunnen worden rechtstreeks bij de vaststelling van het ouderschap te zijn betrokken, zich beperkt tot de moeder, het kind en degene van wie verzocht wordt het ouderschap vast te stellen. Dat zij als gevolg van de vaststelling van het vaderschap worden geraakt in hun vermogensrechtelijke belang als erfgenaam, maakt dit niet

anders, nu dit niet een belang is waarop de zaak rechtstreeks betrekking heeft. De rechtbank zal de dochters wel aanmerken als informanten.

Gegroundverklaring ontkenning vaderschap

De rechtbank stelt voorop dat bij de bepaling van het tijdstip waarop het vermoeden is ontstaan dat een ander dan de juridische vader de biologische vader is, over het algemeen voorzichtigheid geboden is (zie ook de conclusie van de advocaat-generaal bij de beschikking van de Hoge Raad van 17 mei 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ3641). Hoewel er in het verleden wel eens opmerkingen zijn gemaakt waardoor verzoekster zou hebben kunnen gaan twijfelen aan of haar juridische vader ook haar biologische vader was, vindt de rechtbank deze opmerkingen niet voldoende om aan te nemen dat verzoekster al voor 2021 (drie jaar voor indiening van het verzoekschrift) bekend is geworden met het feit dat haar juridische vader vermoedelijk niet haar biologische vader was. Deze bekendheid is pas in 2023 ontstaan toen de biologische vader aan haar en zijn dochters vertelde dat hij ook de vader van verzoekster is. De rechtbank is dan ook van oordeel dat verzoekster haar verzoek tot gegroundverklaring van ontkenning van het vaderschap tijdig heeft ingediend en dat zij ontvankelijk is in haar verzoek.

Gerechtelijke vaststelling vaderschap

Het verzoek tot gerechtelijke vaststelling van het ouderschap is gegrond op artikel 1:207 BW. Aan deze vaststelling is geen termijn verbonden.

De rechtbank stelt voorop dat onder de verwekker van het kind wordt verstaan de man die samen met de moeder op natuurlijke wijze het kind heeft laten ontstaan. Onder de verwekker van een kind wordt in het algemeen niet begrepen de man die als donor zijn sperma ten behoeve van kunstmatige bevruchting heeft afgestaan met het oogmerk van donorschap. Nu op grond van DNA-onderzoek vaststaat dat hij de biologische vader is van verzoekster, moet er in beginsel van uit worden gegaan dat hij haar verwekker is. Hij kan tegen dit vermoeden tegenbewijs leveren, in die zin dat hij aannemelijk dient te maken dat hij de donor is (vgl. HR 26 juni 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH2250).

Vast staat dat er sprake is geweest van geslachtsgemeenschap tussen hem en de moeder van verzoekster. Verzoekster is op natuurlijke wijze ontstaan. Of sprake is geweest van een (langdurige) liefdesrelatie, zoals verzoekster stelt, of niet, zoals de biologische vader en zijn dochters betogen, is juridisch niet relevant. Ook een onenightstand maakt de man verwekker. Gesteld noch gebleken is dat de biologische vader en de moeder van verzoekster voorafgaand aan de geslachtsgemeenschap een spermadonorovereenkomst hebben gesloten. Indien de biologische vader alleen als donor had willen optreden, had het op zijn weg gelegen om hierover duidelijke afspraken te maken en deze afspraken vast te leggen, hetgeen hij heeft

nagelaten.

Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat de biologische vader niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij is opgetreden als donor en dat hij het bewijsvermoeden dat hij de verwekker van verzoekster is, niet heeft ontzenuwd.

Redelijkheid en billijkheid en belangenafweging

Uit het arrest van de Hoge Raad van 25 maart 2005 (ECLI:NL:HR:2005:ATo412) blijkt dat volgens artikel 1:207 lid 1 BW voor de vaststelling van het vaderschap van een man niet meer is vereist dan dat deze de verwekker van het kind is; daarbij is met name geen plaats voor een afweging van de belangen van het kind tegenover die van de verwekker. Dit is ook de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever geweest. Naar de zienswijze van de wetgever behoort het belang van het kind steeds te prevaleren boven dat van de verwekker. Dit geldt nog meer voor het belang van het kind ten opzichte van dat van de familieleden van de verwekker.

De rechtbank stelt dan ook vast dat de wet, ook in dit geval, geen ruimte biedt voor de verzochte belangenafweging. Nu de rechtbank van oordeel is dat het verwekkerschap van de biologische vader vaststaat en in artikel 1:207 BW geen overige eisen worden gesteld, zal de rechtbank het vaderschap vaststellen.

Geslachtsnaam

Op grond van artikel 1:5 lid 7 BW verklaart een kind dat ouder is dan zestien jaar, in geval van gerechtelijke vaststelling van het vaderschap, ten overstaan van de rechter of het de geslachtsnaam van de ene of de andere ouder zal hebben. Van deze verklaring wordt melding gemaakt in de rechterlijke uitspraak inzake de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap.

Verzoekster heeft verklaard dat zij de geslachtsnaam van de biologische vader zal hebben. De rechtbank zal hiervan melding maken in het dictum van deze beschikking.

Conclusie

De rechtbank verklaart gegrond de ontkenning van het vaderschap; stelt onder de opschortende voorwaarde dat de beslissing tot gegrondverklaring van de ontkenning van het vaderschap ten aanzien van verzoekster in kracht van gewijsde is gegaan vast het ouderschap van de biologische vader; stelt vast dat verzoekster de geslachtsnaam van de biologische vader zal dragen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:601

Zaaknummer: C/13/755249 / FA RK 24-5420

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Perspectiefbesluit is onvoldoende onderbouwd. Verlenging van zowel de ondertoezichtstelling als uithuisplaatsing, maar gezien de onvolledige onderbouwing is de uithuisplaatsing voor een kortere termijn dan verzocht door GI.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige staat al enkele jaren onder toezicht, ook is een machtiging tot uithuisplaatsing afgegeven. De minderjarige heeft bij zijn opa en oma gewoond maar woont nu in een pleeggezin. De moeder van de minderjarige is overleden, het gezag berust bij vader. Tussen de vader en de minderjarige is een langere periode geen contact geweest maar zij zien elkaar nu regelmatig.

Verzoeken

De gecertificeerde instelling (GI) verzoekt om een verlenging van zowel de ondertoezichtstelling als de uithuisplaatsing voor de duur van een jaar. Volgens de GI is vader onvoldoende in staat de belangen van zijn zoon voorop te stellen en verkeert de zoon al lang in onzekerheid. De GI streeft naar goed contact met vader, maar naar opgroeien in het pleeggezin. Het pleeggezin heeft aangegeven het niet aan te kunnen als het perspectief van de minderjarige weer wordt onderzocht. Vader is het eens met het de verlenging van de ondertoezichtstelling, maar niet met de uithuisplaatsing. Hij vindt dat het perspectief open kan blijven. Vader stelt een betere houding te hebben aangenomen ten aanzien van de hulpverlening en ook dat de relatie met de pleegouders is verbeterd. Vader wil een grotere rol.

Beoordeling en motivering

De kinderrechter vindt dat de ondertoezichtstelling als bedoeld in artikel 1:255 BW moet worden verlengd omdat de minderjarige nog steeds ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd. Hij heeft veel ingrijpende gebeurtenissen meegemaakt. Zijn moeder kampte met verslavingsproblemen en persoonlijke problematiek en is door zelfdoding overleden. Hij kent wisselingen in de thuissituatie – van moeder naar grootouders naar pleegouders – als ook in school en opvang. Na een lange periode zonder contact heeft het omgangshuis gewerkt aan

het opbouwen van het contact met vader waar hij nu een dag per veertien dagen verblijft. Binnenkort zal hij ook een nacht bij de vader blijven slapen. De ondertoezichtstelling is volgens de kinderrechter daarnaast nodig omdat de vader enerzijds en de pleegouders en de GI anderzijds het niet eens zijn over belangrijke zaken, waaronder het toekomstperspectief van de minderjarige.

De kinderrechter vindt, anders dan de vader, dat de uithuisplaatsing op grond van artikel 1:265c lid 2 BW moet worden verlengd. De kinderrechter ziet positieve ontwikkelingen in het contact met vader maar heeft niet de verwachting dat de minderjarige binnen afzienbare tijd bij de vader zal wonen. Daarbij speelt onder meer dat de GI recent een perspectiefbesluit heeft genomen dat inhoudt dat het perspectief niet bij de vader ligt. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de GI aan de kinderrechter gevraagd om het perspectiefbesluit te beoordelen. De kinderrechter vindt dat de GI het perspectiefbesluit onvoldoende heeft onderbouwd en kan deze niet onderschrijven.

Daartoe draagt de kinderrechter aan dat uit het verzoekschrift van de GI van 15 november 2024 afgeleid kan worden dat de GI van plan was te onderzoeken of het perspectief van de minderjarige bij de vader kon komen te liggen. De GI wilde het contact met vader uitbreiden voordat een perspectiefbesluit werd genomen. Wel waren er vanuit de GI zorgen over vaders mogelijkheden om in de behoeften van de minderjarige te voorzien en over de lange periode van onzekerheid voor de minderjarige over waar hij op zou groeien. Nog geen zes weken na de datum van het verzoekschrift meldt de GI in een brief van 31 december 2024 aan de vader dat het opgroeperspectief niet bij hem ligt. De redenen die de GI daartoe aandraagt waren echter ook al bekend op de datum van het verzoekschrift. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de GI als redenen voor de koerswijziging genoemd dat de moeder is overleden en dat de pleegouders hebben aangegeven dat zij niet nog een perspectiefonderzoek aankunnen. Volgens de kinderrechter vormen deze redenen onvoldoende onderbouwing. Ook het overlijden van moeder was al bekend. De kinderrechter heeft begrip voor de mening van de pleegouders, maar die mening mag er niet toe leiden dat de GI afziet van het perspectiefonderzoek.

De kinderrechter is van oordeel dat de uitleg van de GI aan de vader (en later ook aan de minderjarige) over waarom in eerste instantie een perspectiefonderzoek zou worden verricht en daar zes weken later van is afgezien onvoldoende is. Wel is het van groot belang dat de minderjarige op korte termijn duidelijkheid verkrijgt over zijn toekomstperspectief. De kinderrechter verlengt daarom de uithuisplaatsing voor drie maanden, zodat de GI het perspectiefbesluit kan onderbouwen of om toch door te gaan met het eerder ingezette perspectiefonderzoek. De GI, de vader en de pleegouders zullen worden oproepen voor de nadere mondelinge behandeling.

Conclusie

Verlenging van zowel de ondertoezichtstelling als de uithuisplaatsing. Verlenging van de ondertoezichtstelling voor de duur van een jaar. De uithuisplaatsing wordt verlengd voor een periode van drie maanden.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 31-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:559

Zaaknummer: C/01/410578 / JE RK 24-1676

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Risico op eengerelateerd geweld en uithuisplaatsing op een geheime locatie en twijfels over minderjarigheid. Procedurele en inhoudelijke tekortkomingen bij het verzoek.

Feiten en omstandigheden

Ouders zijn volgens islamitisch recht gehuwd en hebben vijf kinderen. Minderjarige woonde met haar moeder en broers en zusje in een azc. Vader verblijft in ander land. Veilig Thuis Groningen (VTG) ontving in december 2024 een zorgmelding. De minderjarige had bij medewerkers van het COA aangegeven dat vader naar Nederland zou komen om haar te vermoorden omdat zij een vriendje had. Ouders gaven geen toestemming voor een langer verblijf op een geheime locatie, waardoor een spoedmachtiging tot uithuisplaatsing (uhp) werd verzocht en afgegeven. Omdat vader aangaf in het buitenland te blijven en de dochter goed contact heeft met haar moeder werd de machtiging niet verlengd. De zorgen over de veiligheid en psychische gesteldheid van de minderjarige bleven groot bij gecertificeerde instelling (GI) waardoor zij om een nieuwe spoedmachtiging tot uhp heeft verzocht. Deze is op 15 januari 2025 door de kinderrechter verleend voor de duur van vier weken.

Verzoeken

De GI heeft verzocht een machtiging tot uhp te verlenen voor de duur van de nu lopende voorlopige ondertoezichtstelling. De GI laat een onderzoek uitvoeren naar het mogelijke risico op eengerelateerd geweld en kan bij een thuisplaatsing nu de veiligheid van de minderjarige niet garanderen. Bovendien geeft minderjarige zelf aan dat zij zich thuis niet veilig voelt en weg zal lopen bij thuisplaatsing. De GI heeft ook zorgen over haar psychische gesteldheid. De minderjarige is vlak en blijft volhouden dat zij vierentwintig jaar is en is getrouwd in Jemen. Ook is ze meermaals weggelopen vanuit de geheime locatie en houdt zich niet aan afspraken. Op dit moment is ze mogelijk in contact met een meerderjarige man en zal daar bij weglopen mogelijk naartoe gaan. De GI wil de komende periode zicht krijgen op deze aspecten. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) vindt ook dat voor thuisplaatsing eerst onderzoek naar het risico op eengerelateerd geweld noodzakelijk is.

De minderjarige geeft aan dat zij een getrouwde vrouw van vierentwintig is maar dat bij de asielpcedure is opgegeven dat zij veertien jaar is. Haar vader is naar haar zeggen boos omdat ze haar echte leeftijd heeft verteld. Ze wil dat leeftijdsonderzoek wordt gedaan. Ze begrijpt de gevolgen voor de verblijfsstatus van haar gezinsleden, als blijkt dat zij vierentwintig in plaats van veertien is. Ze wil zelfstandig wonen.

De ouders zijn het oneens met het verzoek en de plaatsing op een geheime locatie zonder mogelijkheid tot onbegeleid contact. Ouders maken zich zorgen en stellen dat hun dochter verward is. De ouders vinden dat niet naar hen wordt geluisterd maar dat snel eerdergerelateerd geweld is aangenomen. Volgens vader zijn naaktfoto's verstuurd via Snapchat maar is er geen risico op eerdergerelateerd geweld. De ouders verklaren verschillend over land van herkomst en adres, maar stellen beiden dat hun dochter veertien jaar oud is. Ter zitting hebben, op verzoek van vader, twee vrouwelijke zittingsvertegenwoordigers van de raad foto's bekeken en dit waren geen naaktfoto's.

Volgens de advocaat van de ouders moet het verzoek worden afgewezen en moet de huidige plaatsing direct beëindigd te worden. Omdat geen concrete feiten blijken van een risico op eerdergerelateerd geweld is niet aan de wettelijke vereisten voor een uph voldaan.

Beoordeling en motivering

De kinderrechter vindt dat er ernstige procedurele en inhoudelijke tekortkomingen zijn ten aanzien van de vereiste zorgvuldigheid bij het onderzoek door de raad en de GI en bij het verzoek om maatregelen. Procedureel zijn er twee tekortkomingen. Ten eerste is door de GI geen informatie verstrekt over de feitelijke verblijfplaats van de minderjarige waardoor de kinderrechter de mogelijkheid is ontnomen haar behoorlijk op te roepen. Ten tweede wisten de GI en de raad – of hadden moeten weten – dat beide ouders gezag uitoefenen. Vader is daarom belanghebbende bij het verzoek. Er is geen poging ondernomen zijn gegevens te vinden en te verstrekken. Ook de vader is door de rechtbank dus niet behoorlijk opgeroepen. De vader verscheen spontaan, maar anders was de spoedmachtiging op grond van artikel 800 lid 3 Rv komen te vervallen.

Wat betreft de inhoudelijke tekortkomingen heeft de kinderrechter twijfels over de kwaliteit van het onderzoek. Ten eerste is geen onderzoek gedaan naar de gestelde meerderjarigheid. Er is slechts gebeld met de IND maar het kan zijn dat bij de IND een andere leeftijd is doorgegeven. Duidelijkheid is noodzakelijk omdat het onbegrijpelijk en zorgelijk is dat iemand van veertien stelt vierentwintig en getrouwd te zijn. De kinderrechter heeft de mogelijkheid tot leeftijdsonderzoek met de minderjarige besproken. Ze heeft gezegd toestemming te geven. Als zij bij een tweede gesprek nog steeds toestemming geeft voor

onderzoek, zal de kinderrechter een deskundigenonderzoek gelasten. Als de twijfels niet worden weggenomen, wordt ervan uitgegaan dat ze minderjarig is. Ten tweede is minderjarige uit huis geplaatst op een geheime locatie. De raad en de GI hebben dit besloten op grond van een algemene profilering over land van herkomst en/of het islamitisch geloof. Er zijn geen concrete feiten of omstandigheden gesteld die tot eerwraak aanleiding zouden kunnen geven. Dat minderjarige naaktfoto's heeft gedeeld (wat niet is gebleken) of een meerderjarige vriend heeft zijn ook geen toereikende feiten voor een concrete zorg voor eerwraak. Het risico op eerwraak mocht ook niet worden geplaatst in de context van het islamitische geloof van de familie omdat eerwraak juist géén typisch islamitisch verschijnsel is. De kinderrechter vindt om deze redenen dat te lichtvaardig is aangenomen dat een risico op eerwraak bestaat. De ouders zijn vervolgens volledig buiten spel gezet, onder meer door de plaatsing op een geheime locatie. Gelet op de verstrekkende gevolgen van de verdachtmaking van ouders en familieleden had dit risico met een hoge mate van zorgvuldigheid moeten worden onderzocht. Het lichtvaardig aannemen van een risico op eerdergerelateerd geweld heeft tot gevolg dat ten onrechte een beeld kan worden gecreëerd van ouders die ernstig tekort zouden schieten in hun opvoedingsverantwoordelijkheid en onveilig zouden zijn. Dit werkt escalerend, stigmatiserend en het belemmert effectieve hulpverlening die wel noodzakelijk is en waar óók de ouders uitdrukkelijk om vragen. De kinderrechter kan op basis van wat de GI en de raad hebben aangedragen een uhp niet gronden op een risico op eerdergerelateerd geweld.

Wel vindt de kinderrechter dat een uhp noodzakelijk is in het belang van de verzorging en opvoeding van de minderjarige. De minderjarige wil uitdrukkelijk niet naar huis, omdat zij vreest voor haar leven en welzijn. De kinderrechter kan op dit moment niet vaststellen of zij de persoon is met de leeftijd die door vader bij de asielaanvraag is opgegeven, dan wel de persoon die minderjarige stelt te zijn. Ook zijn zorgen over de stelling van minderjarige dat zij vreest slachtoffer te worden van geweld door haar gestelde meerderjarigheid. De angst voor dat geweld is authentiek. De kinderrechter vindt dat de uhp zo kort als mogelijk moet voortduren en dus dat snel vast moet komen te staan hoe oud de minderjarige is, of ze is getrouwd, of er objectieveerbare feiten en omstandigheden zijn voor een risico op eerdergerelateerd geweld en of de minderjarige herenigd kan worden met haar ouders, broers en zus.

Conclusie

De kinderrechter verleent een machtiging tot uithuisplaatsing voor de duur van drie weken. Daarnaast bepaalt de rechter een mondelinge behandeling op 24 februari 2025 waar (de advocaat van) de ouders, de GI en de raad dienen te verschijnen. Diezelfde dag is er ook een kindgesprek.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland
Datum uitspraak: 28-01-2025
ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:360
Zaaknummer: C/18/241707 / JE RK 25-19
Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vrouw heeft zich vergist op basis van haar eigen berekeningen in de juiste persoon van de vader. Als gevolg van de vergissing heeft ze onjuiste conclusies getrokken over het biologische vaderschap. Het beroep van de vader op dwaling slaagt. De vader is in goed vertrouwen ervan uitgegaan dat hij in het conceptietijdvak de enige seksuele partner van de moeder is geweest en is hij op basis van deze onjuiste voorstelling van zaken van de moeder ertoe bewogen om het kind als zijn kind te erkennen. De rechtbank wijst het verzoek van de juridische vader tot vernietiging van de erkenning toe.

Feiten en omstandigheden

Moeder en juridische vader hebben een relatie met elkaar gehad. Ze hebben een kind dat de juridische vader erkend heeft en zijn beiden gezamenlijk belast met het ouderlijk gezag. Na de verbreking van de relatie verbleef de moeder tijdelijk in een veilige opvang voor vrouwen waar ze seksueel contact met een andere man heeft gehad. De relatie met de juridische vader is weer hersteld. De moeder was zwanger en heeft aan de hand van haar eigen berekening geconcludeerd dat de juridische vader de verwekker van het kind moet zijn. Ze heeft de juridische vader niet op de hoogte gesteld dat ze in het conceptietijdvak ook seksueel contact met een andere man heeft gehad. De relatie tussen moeder en juridische vader is definitief verbroken. De moeder kreeg weer contact met de man met wie ze tijdens haar verblijf in de veilige omgeving seksueel contact heeft gehad. Op verzoek van die man is een DNA-test verricht, die uitwees dat hij de biologische vader van het kind is. De moeder wil de erkenning laten vernietigen en voert daartoe aan dat ze gedwaald heeft over het vaderschap van de juridische vader en dat ze, had ze geweten dat de juridische vader niet de biologische vader is, hem nooit toestemming had verleend om het kind te erkennen. De juridische vader is het eens met het verzoek van de moeder. Nu vaststaat dat hij niet de biologische vader is, wil hij niet langer betrokken zijn in het leven van het kind. Voor hem is het belangrijk om de juridische situatie in overeenstemming te brengen met de biologische werkelijkheid.

Verzoek

De moeder verzoekt om vernietiging van de erkenning door de juridische vader op grond van dwaling. De juridische vader verzoekt primair om het verzoek van de moeder toe te wijzen en subsidiair om de erkenning door hem op grond van dwaling te vernietigen.

Beoordeling en motivering

De rechtbank wijst het verzoek van de moeder af en dat van de vader toe. Dit wordt als volgt gemotiveerd. Uitgangspunt bij een verzoek door de moeder tot vernietiging van de erkenning is, dat een moeder in beginsel niet kan terugkomen op de door haar gegeven toestemming voor erkenning. Een verzoek kan alleen toegewezen worden als de moeder door bedreiging, dwaling of bedrog bewogen is toestemming te geven tot erkenning. Dit volgt uit artikel 1:205 lid 1 sub c BW. Van een dergelijke situatie is hier geen sprake. Op het moment dat de moeder toestemming tot erkenning aan de juridische vader gaf wist dan wel had ze volgens de rechtbank kunnen weten dat de juridische vader mogelijk niet de biologische vader van het kind was. Zij had immers seksueel contact gehad met een andere man in het tijdvak waarin de conceptie heeft plaatsgevonden. Dit wordt niet anders door het feit dat ze zich bij haar eigen berekeningen heeft vergist en vervolgens onjuiste conclusies heeft getrokken over het biologische vaderschap. De vader heeft zich daarentegen niet vergist. Hij wist niets af van het seksuele contact dat de moeder met een andere man in het conceptietijdperk heeft gehad, maar was in goed vertrouwen ervan uitgegaan dat hij in dit tijdvak de enige seksuele partner van de moeder is geweest. Hij is dus op basis van deze onjuiste voorstelling van zaken ertoe bewogen om het kind als zijn kind te erkennen. De erkenning door de juridische vader is dan ook onder invloed van dwaling tot stand gekomen. Daarmee is voldaan aan de in artikel 1:205 lid 1 sub b BW genoemde grond voor vernietiging van de erkenning door de juridische vader. Zodra geen beroep meer mogelijk is, volgt uit artikel 1:206 lid 1 BW dat de erkenning geacht wordt nimmer gevolg te hebben gehad en staat het kind alleen tot zijn moeder in een familierechtelijke betrekking. Het kind heeft dan, gelet op artikel 1:5 lid 1 BW, van rechtswege de geslachtsnaam van de moeder.

Conclusie

De rechtbank vernietigt de erkenning van de minderjarige.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 14-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:381

Zaaknummer: C/02/425779 / FA RK 24-3840

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Er is geen informele rechtsingang voor het kind om vervangende toestemming te vragen voor een trainingskamp in het buitenland.

Feiten en omstandigheden

De ouders van het kind zijn gescheiden en hebben gezamenlijk gezag over het minderjarige kind, dat in 2010 geboren is. In het verleden was veel hulpverlening ingezet maar de situatie is nog steeds ingewikkeld. Het kind woont bij de moeder. De regeling dat het kind om het weekend bij haar vader is, is gestopt en het kind ziet haar vader al een tijdje niet. De grote passie van het kind is wielrennen.

Het kind wil meedoen aan wielprogramma's waaronder een trainingskamp in het buitenland. Voor deelname hieraan is toestemming van de ouders nodig. De moeder geeft de toestemming, maar de vader weigert deze. De moeder wil uit de ouderstrijd blijven. Het is volgens haar is beter, ook met het oog op contactherstel, dat het kind dit zelf met haar vader regelt. De vader blijft bij zijn weigering en baseert deze op de jonge leeftijd van het kind, zijn eigen ervaring in de wielwereld en het gebrek aan informatie. Het kind vraagt de kinderrechter om vervangende toestemming. De kinderrechter heeft een gesprek met het kind gehad. Daarna heeft een zitting met de ouders en de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) plaatsgevonden. De raad adviseert de kinderrechter om vervangende toestemming te verlenen.

Verzoek

Het kind vraagt de kinderrechter om vervangende toestemming te verlenen voor de reis naar een trainingskamp in een ander land.

Beoordeling en motivering

De kinderrechter verklaart het kind niet-ontvankelijk in haar vraag en motiveert dit als volgt. In artikel 1:377g BW staan onderwerpen genoemd waarover minderjarigen de rechter kunnen vragen een beslissing te nemen. Daaruit volgt dat een minderjarige een eigen rechtsingang heeft als het gaat om een zorgregeling, informatieregeling, benoeming bijzondere curator en

hoofdverblijfplaats. Het vragen om vervangende toestemming om naar het buitenland te reizen staat daar niet bij. Dit betekent dat de informele rechtsingang in dit geval niet openstaat voor de vraag van het minderjarige kind.

Conclusie

Het minderjarige kind is niet-ontvankelijk in haar vraag.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 24-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:363

Zaaknummer: C/02/430241 / FA RK 24/6077

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek wijziging geboortedatum op geboorteakte, omdat verzoeker zich 25 jaar jonger voelt dan zijn kalenderleeftijd.

Verzoek

De verzoeker heeft verzocht om de geboortedatum op zijn geboorteakte te wijzigen naar een fictieve geboortedatum in 1974.

Beoordeling

Het verzoek is gebaseerd op grond van artikel 1:24 BW, waaruit volgt dat de rechtbank verbetering kan opdragen van een akte die is opgenomen in een register van de burgerlijke stand als die akte onvolledig is of een misslag bevat. De rechtbank overweegt dat vaststaat dat verzoeker is geboren op de geboortedatum als vastgelegd in zijn geboorteakte en dus geen sprake is van onvolledigheid of een misslag van die akte. De rechtbank overweegt verder dat het van groot belang is dat de registers van de burgerlijke stand betrouwbaar zijn en de informatie die daarin is opgenomen feitelijk juist is. De dwingende bewijskracht van gegevens uit een geboorteakte maakt dat in zo'n akte geen ruimte is voor het opnemen van fictieve gegevens. Toewijzing van het verzoek zou in strijd zijn met de openbare orde, omdat daardoor onjuiste informatie in de openbare registers zou worden opgenomen. Ook is niet duidelijk wat het aanpassen van de geboortedatum voor gevolgen heeft voor de (rechts)handelingen die door en ten aanzien van de verzoeker zijn verricht in de eerste 25 jaar van zijn leven en welke invloed dit heeft op rechten en plichten van derden. De rechtbank is dan ook van oordeel dat de Nederlandse wet geen mogelijkheid geeft om de geboortedatum van verzoeker aan te passen.

Verzoeker heeft ook een beroep gedaan op meerdere verdragsbepalingen van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (hierna: IVBPR). De eerste bepaling waarop verzoeker zich heeft beroepen is artikel 17 IVBPR, omdat hij van mening is dat zijn leeftijd onder het recht op privéleven valt en de overheid hem niet kan bevelen hoe oud hij zich zou moeten voelen. Naar het oordeel van de rechtbank hoeft de op de geboorteakte vermelde leeftijd verzoeker er niet van te weerhouden zich jonger te voelen of gedragen. In zoverre wordt dan ook geen inbreuk gemaakt op het recht op privéleven. Voor

zover daar al sprake van is, is die niet ongeoorloofd omdat deze niet willekeurig of onwettig is. De wet biedt wel degelijk mogelijkheden om een geboortedatum aan te passen, maar niet naar een zelfgekozen fictieve datum. Er zijn immers vele rechten en verplichtingen verbonden aan iemands leeftijd. Verzoeker heeft in dat kader een beroep gedaan op een uitspraak van het Mexicaanse Hooggerechtshof, waarin een geboortjaar is aangepast met de beperking dat dit geen rechten en plichten ten opzichte van derden creëert. De Nederlandse rechter is echter niet gebonden aan deze uitspraak en bovendien heeft de verzoeker erkend dat hij wel voornemens is om jegens derden aanspraak te maken op de rechten die horen bij zijn nieuwe zelfgekozen leeftijd.

De verzoeker heeft daarnaast een gecombineerd beroep gedaan op artikel 17 en 18 IVBPR en het daaruit volgende recht op goede naam en reputatie en vrijheid van godsdienst. Verzoeker heeft gesteld dat sprake is van een schending van deze rechten, omdat hij volgens zijn religie geboren is in het jaar van de Koe terwijl mensen geboren in het jaar van de Tijger (1974) een betere reputatie hebben. Deze stelling heeft de verzoeker onvoldoende onderbouwd. Hij heeft enkel gesteld dat hij niet geassocieerd wil worden met de negatieve eigenschappen van de Koe zoals koppigheid. Dat staat verzoeker vanzelfsprekend vrij, waarbij de rechtbank wel opmerkt dat hij zich niet neerlegt bij een eerdere uitspraak van deze rechtbank uit 2018 over de wijziging van zijn geboortedatum. Verzoeker heeft ook niet afzonderlijk onderbouwd waarom de vrijheid van godsdienst in het geding zou zijn. Voor zover daar sprake van is, wordt deze beperking toegestaan door artikel 18 lid 3 IVBPR. Het gaat in dat geval immers om een wettelijke beperking die gerechtvaardigd is ter bescherming van de openbare orde.

De verzoeker heeft zich ten derde beroepen op artikel 19 IVBPR en de vrijheid van meningsuiting, welk beroep eveneens faalt. Voor zover al sprake is van een beperking van de vrijheid van meningsuiting, is deze inmenging gerechtvaardigd op grond van artikel 19 lid 3 onder b IVBPR. Het gaat namelijk om een wettelijke beperking die gerechtvaardigd is ter bescherming van de openbare orde. Het is immers belangrijk dat de gegevens in de openbare registers juist en volledig zijn en dat deze overeenkomen met de werkelijkheid. De verzoeker heeft in dit licht nog verwezen naar Rusland, waar het op grond van artikel 19 IVBPR mogelijk is om op het paspoort de naam van de vader van een persoon te laten wijzigen. Ook in Rusland geldt echter dat deze wijziging geen rechten of plichten jegens derden creëert, hetgeen verzoeker juist wel beoogd.

Tot slot heeft de verzoeker gesteld dat sprake is van een tweeledige schending van artikel 26 IVBPR op grond waarvan iedere vorm van discriminatie verboden is. De eerste door verzoeker gestelde schending is dat het hem ten onrechte onmogelijk wordt gemaakt om zijn leeftijd aan te passen terwijl sprake is van leeftijdsdiscriminatie. Zo kan hij geen auto meer huren terwijl iemand die geboren is in 1974 dit wel kan. Aan verzoeker moet worden toegegeven dat in

voorkomende gevallen gediscrimineerd wordt op basis van leeftijd. In de door hem genoemde gevallen is daar naar het oordeel van de rechtbank echter geen sprake van. Weliswaar wordt er onderscheid gemaakt op grond van leeftijd, maar daar zijn goede redenen voor. Indien in een specifiek geval wel sprake zou zijn van leeftijdsdiscriminatie, dan moet de discriminatie zelf worden aangepakt. De oplossing dient niet gezocht te worden in het aanpassen van de leeftijd. Als er gediscrimineerd wordt op basis van geloof of nationaliteit, ligt de oplossing er immers ook niet in dat van de betrokken persoon het geloof of de nationaliteit moet worden gewijzigd.

De tweede gestelde schending van artikel 26 IVBPR is dat volgens verzoeker ongeoorloofd onderscheid wordt gemaakt tussen personen die de overtuiging hebben tot het andere geslacht te behoren (transgenders) en personen die de overtuiging hebben dat zij een ander geboortjaar hebben dan op hun geboorteakte is vermeld (fluid-age personen). Naar het oordeel van de rechtbank is een onderscheid op basis van geslacht of leeftijd niet aan de orde. In Nederland mag niemand de geboortedatum van zijn geboorteakte aanpassen, behalve als er sprake is van een onvolledigheid of misslag. Er wordt juist geen onderscheid gemaakt. Ten overvloede merkt de rechtbank op dat de situatie van een persoon die zijn geslacht wil laten aanpassen in de geboorteakte niet vergelijkbaar is met de situatie van een persoon die zijn geboortedatum wil laten aanpassen in de geboorteakte. Niet gesteld of gebleken is dat uit het geslacht van een persoon wettelijke verplichtingen en/of beperkingen voortvloeien, terwijl dat bij de leeftijd van een persoon nu juist wel het geval is.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek af.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 22-11-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:9668

Zaaknummer: C/05/438312 / FA RK 24-2262

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek uitsluitend gebruik woning wordt afgewezen. Partijen kunnen samen in de woning blijven wonen, omdat die daarvoor groot genoeg is.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn met elkaar gehuwd.

Verzoek

De vrouw heeft bij wijze van voorlopige voorziening verzocht haar het uitsluitend gebruik van de echtelijke woning toe te kennen.

Beoordeling

De rechtbank moet beoordelen of de belangen van de vrouw bij het uitsluitend gebruik van de woning groter zijn dan de belangen van de man bij een voortzetting van de huidige woonsituatie waarin beide partijen samen in de woning verblijven. De rechtbank begrijpt dat de huidige situatie door de vrouw als moeizaam wordt ervaren. Naar het oordeel van de rechtbank is echter niet komen vast te staan dat gezamenlijke bewoning door partijen van de woning gedurende de echtscheidingsprocedure niet meer mogelijk is. De stelling van de vrouw dat de situatie onveilig is, is door de man gemotiveerd betwist en door de vrouw niet, althans onvoldoende, aangetoond. De rechtbank acht het aannemelijk dat de vrouw spanningen ervaart, maar niet dat de huidige situatie onhoudbaar is. De rechtbank weegt daarbij mee dat partijen elkaar in de woning kunnen ontlopen, omdat de woning daar groot genoeg voor is en er sanitaire voorzieningen voor ieder van partijen zijn. Partijen kunnen onderling afspraken maken over gedragsvormen en het gebruik van de gezamenlijke ruimtes in de woning, waarmee zij tot een manier van samenleving moeten kunnen komen die voor hen aanvaardbaar is.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw af.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 29-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:1148

Zaaknummer: C/15/360027 / FA RK 24-6320

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Herroeping beschikking gerechtelijke vaststelling vaderschap ex artikel 390 Rv. Het vaderschap van de man is, zonder DNA-onderzoek, gerechtelijk vastgesteld. De man was op aangeven van de moeder ervan overtuigd de biologische vader te zijn. De moeder heeft nadien om een kinderbijsdrage verzocht. De man heeft zijn vaderschap alsnog betwist en partijen hebben een DNA-test laten uitvoeren, waaruit is gebleken dat de man niet de biologische vader is van het kind. De man heeft vervolgens om herroeping van de beschikking verzocht. De rechtbank is van oordeel dat sprake is van bedrog als bedoeld in artikel 382 Rv, waarmee het eerdere geding is heropend en vervolgens het verzoek tot gerechtelijke vaststelling van het ouderschap is afgewezen.

Feiten en omstandigheden

Het kind is geboren uit de moeder en erkend door de erkenner. In 2019 heeft de rechtbank deze gedane erkenning vernietigd en is het ouderschap van de man met betrekking tot het kind vastgesteld. Het kind staat sindsdien in een familierechtelijke betrekking tot de moeder en de man en heeft de geslachtsnaam van de moeder. De moeder is van rechtswege belast met het eenhoofdig gezag over het kind. Het kind heeft van rechtswege zijn hoofdverblijfplaats bij de moeder.

Het vaderschap is bij beschikking van november 2019 gerechtelijk vastgesteld, waarmee de man juridisch ouder van het kind is en aldus onderhoudsplichtig. Aantasting van het juridisch ouderschap door gegrondverklaring van de ontkenning van het vaderschap is mogelijk bij kinderen geboren binnen een huwelijk of een geregistreerd partnerschap (art. 1:200 BW), maar daar is bij partijen geen sprake van (geweest). Het wetboek voorziet niet in een bepaling die het mogelijk maakt om het gerechtelijk ouderschap te vernietigen. Partijen hebben een rechtsgeldig DNA-onderzoek laten uitvoeren, waaruit blijkt dat de man niet de biologische vader van het kind is. Daarmee staat voor de rechtbank vast dat de man niet de verwekker is

van het kind.

Het gewijzigd/aanvullend verzoek van de man strekt tot herroeping van de beschikking van deze rechtbank waarbij het ouderschap van de man met betrekking tot het kind is vastgesteld. De man voert hiertoe aan dat hij, nu uit het DNA-onderzoek is gebleken dat hij niet de biologische vader is van het kind, niet langer de juridische vader wenst te zijn van het kind. De man meent dat hij is bedrogen dan wel onjuist is geïnformeerd door de moeder over het verwekkerschap. Ook stelt de man dat de beschikking vatbaar is voor herroeping wegens bedrog, dan wel het verstrekken van onjuiste informatie aan de rechtbank bij het indienen door de moeder van het verzoek tot vaststelling van het ouderschap van de man over het kind.

De moeder stemt in met het verzoek van de man om de beschikking te herroepen en heeft daarbij verzocht het verzoek van de man toe te wijzen. Zij verzet zich echter tegen de stelling dat zij de man zou hebben bedrogen dan wel onjuist geïnformeerd omtrent het verwekkerschap. De moeder stelt dat zij er altijd van overtuigd is geweest dat de man de verwekker is van het kind. Zij zou anders nooit een verzoek tot gerechtelijke vaststelling hebben ingediend.

Beoordeling en motivering

De rechtbank merkt allereerst op dat de man deze procedure is gestart met het verzoek om de gerechtelijke vaststelling van het ouderschap te vernietigen, dan wel de ontkenning van het vaderschap van de man tot het kind gegrond te verklaren.

De rechtbank overweegt dat het verzoek van de man beoordeeld dient te worden aan de hand van artikel 390 Rv. Het rechtsmiddel van herroeping is onderhevig aan een vervaltermijn (art. 383 Rv) en moet worden aangewend binnen drie maanden nadat de grond voor herroeping is ontstaan en de verzoeker daarmee bekend is geworden. De termijn loopt in het geval van bedrog vanaf de ontdekking daarvan. Een vermoeden is niet voldoende om de termijn te laten aanvangen. De rechtbank is van oordeel dat de man niet eerder dan op 10 november 2023 het benodigde bewijs heeft verkregen, daar op dat moment de uitslag van het DNA-onderzoek immers duidelijk maakte dat de man niet de biologische vader is. De man heeft zijn gewijzigd verzoekschrift tijdig ingediend op 2 januari 2024 en is ontvankelijk in zijn verzoek.

Vervolgens dient de rechtbank te beoordelen of de aangevoerde grond voor herroeping juist wordt bevonden. De rechtbank is van oordeel dat sprake is van bedrog als bedoeld in artikel 382 Rv, daar de moeder had moeten dan wel had kunnen weten dat er een kans bestond dat de man niet de verwekker was. Bij de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap heeft de moeder verklaard ervan overtuigd te zijn dat de man de verwekker is van het kind. De moeder wist, dan wel kon weten, dat deze verklaring onjuist was, dan wel onjuist zou kunnen zijn.

Nu de grond voor herroeping juist is bevonden, is het geding uit 2019 heropend voor zover dit ziet op de gerechtelijke vaststelling van het ouderschap. Hiermee is de rescissoire fase van de procedure aangevangen, waarin het oorspronkelijke geding opnieuw dient te worden beoordeeld (art. 389 Rv). De rechtbank verwijst hiervoor naar de in 2019-geldende bepaling inzake de gerechtelijke vaststelling van het ouderschap. Op grond van artikel 1:207 lid 1 BW kan de rechter het ouderschap van de man alleen vaststellen als de man de verwekker is van het kind. Uit het DNA-rapport is gebleken dat de man niet de biologische vader is van het kind en dus ook niet de verwekker. De rechtbank is daarmee van oordeel dat het verzoek tot gerechtelijke vaststelling van het ouderschap van de man met betrekking tot het kind dient te worden afgewezen. De rechtbank zal op grond van het bepaalde in artikel 389 Rv de beschikking van november 2019 herroepen en het in mei 2019 gedane verzoek van de moeder tot gerechtelijke vaststelling van het vaderschap van de man met betrekking tot het kind afwijzen.

Het voorgaande betekent dat het kind met terugwerkende kracht tot zijn geboorte niet het kind is van de man. Nu de erkenning reeds was vernietigd en die beslissing in kracht van gewijsde is, zal het kind alleen tot de moeder in een familierechtelijke betrekking staan en haar geslachtsnaam dragen.

Conclusie

De rechtbank herroept de beschikking van november 2019, inzake de gerechtelijke vaststelling van het ouderschap en wijst het verzoek van de moeder strekkende tot de gerechtelijke vaststelling van het ouderschap van de man met betrekking tot het kind af.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 07-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:780

Zaaknummer: C/15/342283 / FA RK 23-3482

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Opheffing mentorschap per heden. Opheffing onderbewindstelling met ingang van 1 april 2025. Artikel 1:449 BW en artikel 1:462 BW.

Feiten en omstandigheden

De zaak gaat over de vraag of het bewind en mentorschap moeten eindigen, dan wel wie het bewind en mentorschap zou moeten uitvoeren. De kantonrechter Noord-Holland (de kantonrechter) heeft in een beschikking van 25 april 2024 (de bestreden beschikking) de persoon van de bewindvoerder en mentor gewijzigd. De betrokkene is het daar niet mee eens en vindt dat hij geen bewindvoerder en mentor nodig heeft. Subsidiair verzoekt hij om zijn moeder tot bewindvoerder en mentor te benoemen.

Standpunten

De betrokkene vindt dat hij geen bewindvoerder en/of mentor meer nodig heeft. Eerder lukte het hem niet om zijn leven op de rit te krijgen en zijn de voormalig bewindvoerder en mentoren benoemd. De betrokkene heeft een paar jaar bij zijn vader en diens partner in de Verenigde Staten gewoond, is in 2023 teruggekomen naar Nederland en heeft – met behulp van onder andere zijn moeder – zijn leven op de rit gekregen. Sinds januari 2024 heeft hij een vaste baan. De betrokkene regelt zijn financiën zelf en wil zijn laatste resterende (studie)schuld spoedig aflossen. Ook het mentorschap is voor de betrokkene niet langer nodig. Hij is al geruime tijd in staat om goed te beslissen over zijn verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding.

De bewindvoerder en mentor hebben verklaard dat zij bij aanvang van het bewind en mentorschap moeite hadden met het verkrijgen van de relevante informatie en het contact leggen met de betrokkene. Omdat de persoonlijke, financiële begeleiding pas sinds enkele maanden goed loopt, kan de bewindvoerder nog geen uitspraken doen over de zelfredzaamheid van de betrokkene. Het bewind zou dan ook nog even moeten doorlopen. De mentor is van mening dat het mentorschap wel kan worden opgeheven.

De moeder vindt dat het bewind en het mentorschap kunnen worden opgeheven. De betrokkene is gemotiveerd om niet meer dezelfde fouten te maken als in het verleden. Hij

heeft een baan, is verantwoordelijk met geld en vraagt om hulp wanneer hij dat nodig heeft. Ook heeft hij laten zien dat hij weet bij wie hij de juiste hulp kan vinden. De zus van de betrokkene beaamt dit.

De vader en diens partner vinden dat een bewind en mentorschap in het belang van de betrokkene nodig zijn. De vader heeft ter zitting in hoger beroep verteld dat hij niet wist dat de bewindvoerder en de mentor informatie van hem wensten te ontvangen voor de overdracht van het mentorschap. De ervaring van de vader is dat de betrokkene dagelijks hulp nodig heeft. De vader maakt zich zorgen over de schulden die de betrokkene in het verleden heeft gemaakt.

Betrokkene woont in huis met de informant, die alle zaken rondom de betrokkene monitort, waaronder zijn financiën. De informant is van mening dat de betrokkene dit zelf zou kunnen. De betrokkene functioneert goed, hij heeft sociale contacten in de buurt en het gaat goed met hem.

Beoordeling en motivering

Wettelijk kaders

Einde bewind en einde mentorschap

De rechter verwijst naar artikel 1:449 lid 2 BW, waaruit volgt dat de rechter het bewind kan opheffen, indien de noodzaak daartoe niet meer bestaat of voortzetting van het bewind niet zinvol is gebleken. Artikel 1:462 lid 2 lid BW bepaalt hetzelfde voor het mentorschap. Een dergelijk verzoek kan worden aangevoerd door de bewindvoerder of mentor, dan wel door degene die gerechtigd is de onderbewindstelling te verzoeken als bedoeld in artikel 1:432 lid 1 en 2 BW, of het mentorschap als bedoeld in artikel 1:451 lid 1 en 2 BW. De rechter kan dit ook ambtshalve doen.

Beoordeling door het hof

Het hof stelt vast dat bij beschikking van november 2019 de betrokkene onder bewind is gesteld als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand en ook is een mentorschap ten behoeve van de betrokkene ingesteld. Sinds die tijd heeft de betrokkene zijn leven weer op de rit weten te krijgen. Uit een brief van de werkgever van de betrokkene blijkt dat de betrokkene goed functioneert. Hij is een gewaardeerde collega die zijn werk goed uitvoert, meedenkt, betrouwbaar is en bij twijfel navraag doet. Ook de WMO-consulent heeft beaamd dat de betrokkene gemotiveerd was om aan zichzelf te werken en dit samen met zijn persoonlijk begeleider heeft gedaan. Volgens de WMO-consulent kon de begeleiding worden stopgezet

omdat deze niet meer nodig was en is de betrokkene toe aan een zelfstandige woning. De persoonlijk begeleider van de betrokkene heeft eveneens laten weten dat de betrokkene in staat is om voor zichzelf te zorgen en hulp kan inschakelen wanneer dat nodig is. Volgens haar zijn het bewind en mentorschap overbodig.

Bewind

Het hof is van oordeel dat de kantonrechter destijds in de bestreden beschikking terecht het verzoek van de betrokkene tot opheffing van het bewind heeft afgewezen. Op dat moment bestond nog onvoldoende zicht op het functioneren van de betrokkene en was hij nog bezig met een traject waarin werd toegewerkt naar grotere zelfstandigheid. Dit traject is positief verlopen, en momenteel is gebleken dat de betrokkene (met ondersteuning) in staat en bereid is passende hulp in te schakelen indien nodig. Het hof is derhalve van oordeel dat een dwangmaatregel als bewind niet langer meer noodzakelijk zal zijn, waarbij het hof wel een overgangperiode in acht neemt. De betrokkene zal binnenkort zelfstandig gaan wonen en hiervoor is het van belang dat hij begeleid wordt door de bewindvoerder, die immers volledig inzicht heeft in zijn financiën en met wie de betrokkene inmiddels een samenwerkingsrelatie heeft.

Mentorschap

Het hof is van oordeel dat ten tijde van de bestreden beschikking nog de noodzaak bestond voor het mentorschap. Hiervoor geldt hetzelfde als hiervoor is overwogen ten aanzien van het bewind. Inmiddels bestaat er geen noodzaak meer voor het mentorschap, nu gebleken is dat de betrokkene voldoende zelfredzaam is en zijn niet-vermogensrechtelijke belangen zelfstandig kan behartigen.

Conclusie

De rechter heft op met ingang van heden het mentorschap van de betrokkene, en met ingang van 1 april 2025, het bewind over de goederen van betrokkene.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-01-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:215

Zaaknummer: 200.344.277/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek om een ondertoezichtstelling door een ouder afgewezen. Niet is vast komen staan dat aan de wettelijke vereisten voor een ondertoezichtstelling is voldaan. Ook de Raad voor de Kinderbescherming en hulpverleningsinstanties zien de noodzaak van een maatregel niet.

Feiten en omstandigheden

De ouders hebben gezamenlijk gezag over de minderjarigen. De minderjarigen wonen bij de moeder. Tussen de minderjarigen en de vader is sprake van een contactregeling. De vader en minderjarige 1 zien elkaar op dit moment al langere tijd niet meer. Nadat de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) op zitting de rechter te kennen heeft gegeven geen verzoek tot ondertoezichtstelling in te dienen, heeft de vader tijdens de mondelinge behandeling om een ondertoezichtstelling verzocht.

De standpunten

De vader geeft aan zich zorgen te maken over het welzijn van de minderjarigen. De minderjarigen hebben last van een loyaliteitsconflict. Zij worden belast in de strijd tussen de ouders. Volgens vader is er sprake van een ontwikkelingsbedreiging en wordt de hulp in het vrijwillig kader onvoldoende geaccepteerd.

Door en namens de moeder wordt aangevoerd dat het verzoek van de vader dient te worden afgewezen. In de visie van de moeder wordt er niet aan de wettelijke criteria voor een ondertoezichtstelling voldaan. Er is geen sprake van een ontwikkelingsbedreiging, althans deze is niet aangetoond, en de ouders zijn in staat om hulpverlening te accepteren in het vrijwillig kader. Volgens de moeder is hulpverlening eerder succesvol ingezet.

De raad brengt tijdens de mondelinge behandeling, samengevat, naar voren dat hij geen aanleiding ziet een spoedonderzoek te verrichten of om mondeling om een (voorlopige) ondertoezichtstelling te verzoeken. Als er al een ondertoezichtstelling nodig is, moet dit uit gedegen onderzoek blijken. Dat onderzoek is niet voorhanden.

Beoordeling

De kinderrechter stelt vast dat de vader op grond van artikel 1:255 lid 2 BW ontvankelijk is in zijn verzoek, nu de raad geen verzoek indient. De kinderrechter ziet en hoort de zorgen van de vader. Duidelijk is dat de minderjarigen te maken hebben met een belaste voorgeschiedenis door de strijd tussen de ouders, dat er omgangsproblematiek speelt en dat de ouders verschil van mening hebben als het gaat om gezagsbeslissingen. Dat er sprake is van een ontwikkelingsbedreiging is echter niet vast komen te staan. Bovendien is onvoldoende gebleken dat de ouders geen hulpverlening in het vrijwillig kader zullen accepteren. Zij staan beiden open voor hulpverlening. Het zou geen recht doen aan partijen om op dit moment hulpverlening in het vrijwillig kader als mislukt of onvoldoende te verklaren.

Conclusie

Het verzoek van de vader wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 24-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:362

Zaaknummer: C/02/430969 JE RK 25-107

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beschikking waarin de rechter de Hoge Raad vraagt om bij wijze van prejudiciële beslissing rechtsvragen te beantwoorden. Is er ruimte voor de rechter om een belangenafweging te maken over de plaatsing van de minderjarige in een pleeggezin als de pleegzorgscreening ontbreekt of het oordeel van de screening negatief is? Is in geval van voogdij analoge toepassing van artikel 1:253a BW dan wel artikel 1:377a BW mogelijk?

Feiten en omstandigheden

Het gaat in deze gevoegde zaken om de vraag of de rechter de ondertoezichtstelling en de uithuisplaatsing van de minderjarige moet verlengen voor de door de gecertificeerde instelling (GI) resterende verzochte duur, of dat het nemen van een verderstrekkende maatregel in de vorm van een gezagsbeëindiging van de ouders noodzakelijk is. De rechter neemt in deze beschikking nog geen definitieve beslissingen. Daarvoor is redengevend dat hij rechtsvragen heeft die voor de beslissing rechtstreeks van belang zijn en die volgens hem moeten worden beantwoord voordat definitieve beslissingen kunnen worden genomen.

De prejudiciële vragen

De rechter wil twee prejudiciële vragen stellen. De eerste vraag heeft betrekking op de verdragsrechtelijke en wettelijke borging van de veiligheid van kinderen die door een kinderbeschermingsmaatregel worden geplaatst in een pleeggezin. De tweede vraag heeft betrekking op de uitvoering van een voogdijmaatregel wanneer ouders en andere belanghebbenden een geschil met de voogd hebben over de voogdij.

De pleegzorgplaatsing

In deze zaak is de minderjarige door de GI in het kader van een machtiging uithuisplaatsing bij oma moederszijde (mz.) geplaatst. De kinderrechter kan op basis van het dossier niet beoordelen of de wettelijk voorgeschreven screening van het pleeggezin heeft plaatsgevonden. De pleegzorgaanbieder heeft vervolgens aangegeven niet door te willen gaan met de plaatsing

bij oma (mz.) vanwege veiligheidsrisico's. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) en de GI hebben ondanks deze zorgen gemeend dat de plaatsing door zou moeten gaan op grond van een belangenafweging. De rechter in kwestie wenst geen verantwoordelijkheid te nemen voor een plaatsing waarvan de pleegzorgaanbieder ondubbelzinnig te kennen heeft gegeven dat die niet veilig en verantwoord is.

De rechter heeft in dit verband de rechtsvraag of het IVRK en de Nederlandse wet ruimte bieden voor een belangenafweging in die zin dat ook wanneer geen pleegzorgscreening heeft plaatsgevonden, of wanneer die pleegzorgscreening niet tot een positief oordeel heeft geleid, dan wel dat na screening de pleegzorgbegeleiding wegvalt vanwege veiligheidsrisico's voor een kind, er ruimte is voor een belangenafweging die ertoe leidt dat een kind toch geplaatst mag blijven in een pleeggezin waarvan vaststaat of zeer aannemelijk is dat het onvoldoende veilig is.

Geschillen voogdij

De rechter constateert dat een gezagsbeëindigende maatregel ertoe zou leiden dat moet worden voorzien in het gezag door de benoeming van een voogd. In deze specifieke zaak spelen uiteenlopende geschillen over de plaatsing van de minderjarige bij oma (mz.), geschillen over de verzorging en opvoeding en over het contact tussen ouders en pleegouders. De zeggenschap zou bij het nemen van een gezagsbeëindigende maatregel komen te liggen bij de voogd. In de huidige voogdijregeling ontbreekt een effectief rechtsmiddel om geschillen over de uitvoering van de voogdij aan de rechter voor te kunnen leggen. De rechter vindt dat gelet op de in artikel 8 lid 1 EVRM beschermde rechten er een effectief rechtsmiddel moet zijn. Hij vraagt zich af of in geval van een zodanig geschil de rechter naar analogie artikel 1:253a BW dan wel artikel 1:377a BW moet toepassen en dat geschil moet behandelen en daarop beslissen, of dat sprake is van een zodanig hiaat in de huidige voogdijregeling dat dit de rechtsvormende taak van de rechter overstijgt en de wetgever met wetgeving in dit hiaat moet voorzien.

Ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing

De rechter meent de vraag welke maatregel passend is in dit geval pas goed te kunnen beantwoorden wanneer de prejudiciële vragen zijn beantwoord en hij toekomt aan een beoordeling van het verzoek van de raad om een gezagsbeëindigende maatregel te nemen. De belangen van de minderjarige bij het voortduren van de ondertoezichtstelling wegen echter zodanig zwaar dat de rechter de maatregel vooreerst verlengt voor de duur van zes maanden, of zoveel eerder of later als de rechter nader bepaalt. De rechter vindt het bovendien in het belang van de verzorging en opvoeding van de minderjarige noodzakelijk dat ook de

uithuisplaatsing wordt verlengd voor de duur van de ondertoezichtstelling.

Conclusie

De rechter verzoekt de Hoge Raad der Nederlanden om bij wijze van prejudiciële beslissing de omschreven rechtsvragen te beantwoorden.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 06-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2024:4759

Zaaknummer: C/18/235781 / JE RK 24-382

Wetsartikelen: